

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 15. januarja.

Ko je pred več nego štirimi leti začel sedanji državni zbor svoje delovanje, stavili so vanj avstrijski narodi velike nade. Posebno smo pa mi avstrijski Slovani z veseljem ga pozdravili, nadejali smo se, da nam bode pribojeval narodne pravice, katere so nam tako dolgo odrekali, nadejali smo se, da zdaj pride čas, ko bomo prenehali biti državljani druge vrste. Tem večje je bilo naše radovanje, ko smo čuli, da tudi vlada hoče dati nam one pravice, katere so nam v §. 19. zapisane na papir.

Od tistega časa je že preteklo dokaj vode, že več zasedanj je že imel ta državni zbor, pa za nas Slované je še jako malo storil. Res po velikem naporu so dobili Čehi svoje lastno vseučilišče, in se je izdal nek ministerski ukaz, ki zapoveduje deloma češko uradovanje pri sodnijah. Pa to še daleč ni vse, kar naši severni bratje želijo in imajo pravico zahtevati po narodnem in zgodovinskem pravu. Pa tudi te naredbje veljajo samo za Češko in deloma tudi za Moravsko, za Šlezijo pa še ni nič.

Kaj pa mi Slovenci? Pri nas je ostalo skoraj vse pri starem. Uradi rabijo samo nemščino, slovenski spisi so le kaj redka prikazani. V šolah se pa tudi ni dosti zboljšalo. V učiteljski, ki uzgojuje učitelje za našo slovensko dečo, razlaga se še vedno veliko preveč nemški, dasiravno učitelj na deželi razen za daljno znanstveno izobraževanje kaj malo potrebuje nemščine, če se ne jemlje v ozir neobligatno poučevanje nemščine, ki nam je le kvarno in o katerem se je itak že mnogo pisalo in govorilo.

Na drugih srednjih šolah je sicer nekaj bolje, dobili smo namreč slovenske paralelke na gimnaziji v Ljubljani in slovenščina se je upeljala kot učni jezik na nižjih gimnazijah v Kranji in v Novem Mestu. To je pa tudi vse.

Kaj pa je uzrok, da se je tako malo naših nad uresničilo, katero smo stavili v državni zbor? Znano je, da jeden ali dva poslanci v državnem zboru nič ne opravita, treba je, da se jih več združi, in tako napravijo stranko. Slovanov vseh vkupe bilo je premalo v državnem zboru, da bi imeli večino, zato so se pa morali združiti z jednim delom Nemcev, to je s konservativci, in tako se je naredila desnica državnega zbora, katera je z začetkom bila tako trdna, da so jo liberalni Nemci imenovali „ze-

lezni obroč“. Konservativni Nemci neso bili baš nasprotni našim težnjam, navduševali se pa za nje tudi neso, kar je čisto naravno, ker vsak človek je kolikor toliko sebičen. Ta desnica bila je sestavljena iz treh, nazadnje celo iz štirih klubov. In poslanci vsacega teh klubov imeli so svoje nazore. A da je stranka močna in njen obstanek zagotovljen in njeno delo uspešno mora imeti popolnem določene smotre, gotov program pred seboj, za katere se potegujejo vsi poslanci od prvega do zadnjega, ako pa tega ni, je vse njeno življenje samo životarjenje. Tega pa desnica ni imela; zato pa tudi njeno delo ni bilo tako uspešno, kakor smo se nadejali.

Ker pa jedna stranka vendar ne more kar tako eksestirati, tje v en dan, brez vsega namena, zato je bila desnica prisiljena izbrati si nekaj za svoj smoter, in ta jedini smoter bil je podpiranje Taaffejeve vlade. Vlada je kmalu prevedela, kako stvari stoje, da je njen obstanek glavni smoter desničarjev, zato tudi ni hotela ustreči opravičenim željem raznih desniških klubov, željem vse desnice pa še mogla ni, kajti skupnih želj itak desničarji neso imeli. Tako smo čakali in čakali kdaj prileti kaka mrvica od vladne mize. Nihče se pa ni upal trdo na noge stopiti, ker se je bal, da bi ga oni desničarji ne zapustili, katerim za njegove nazore nič mari ni. Semtertja je kak klub, kakor pri šolski noveli, malo bolj se potegnil za svoje specialne želje in drugi desničarji so ga podpirali iz discipline večkrat proti svojemu prepričanju. A vendar so vedno morali ozirati se na druge svoje kolege na desnici, ako so hoteli kaj doseči, da z njimi ne pridejo preveč navskriž, kajti potem bi jih utegnili zapustiti in vsa disciplina bi nič ne pomagala, saj še pri vojaških disciplinah vselej ne zadostuje, temveč je treba navdušenja za stvar, za katero se bojuje.

Vlada si je pa postarila za svoj program sporazumljenje avstrijskih narodov. Mi tudi ne dvomimo, da je vlada zato imela resno voljo, a svojega dela ni razumela. Može na vladnem krmilu so mislili, da so te terjatve, katere stavijo posamični narodi samo pretiranosti, nekaterih vodij, da je ves narodni boj samo zato, da se morajo nekateri politiki odlikovati. Mislili so je, da narodna politika ne izvira iz narodov samih, ampak le prehaja od njih vodij v narode. In ta kriva misel je

glavni uzrok vsega zla v narodnem obziru katerega smo pod Taaffejevo vlado doživeli. Da je resnica, nam dokazujejo dovolj oficijezni in oficijalni listi, ki po sili hočejo dokazati, da so vse narodne težnje bile le izmišljene ne pa resnične. Tudi naš uradni list skoraj vselej potrjuje to mnenje, takrat namreč, kadar ga je pisalo pero, a ga neso sestavile samo urednikove škarje.

Da bi pa vlada pomirila narodne vodje, da bi jo vedno ne nadlegovali z nepotrebnimi (po mislih vlade namreč) narodnimi terjatvami, zato je sklenila, dati jim obilo dela z raznimi ekonomičnimi zakoni, češ, bodo vsaj drugod mirovali. Vedela pa ni, da pravi narodni zastopniki ne bodo za skledo leče prodali narodnih pravic, da jim jo za narod, ne pa za svojo čast. In priznati moramo, da na materialnem polji je delovanje državnega zbora imelo vsaj nekaj posledic, če tudi ne pravega uspeha, kajti po tem polji vodila ga je vlada in desničarji so jej vedno verno sledili, ker je ravno vlada bila njihov smoter, kakor smo že omenili. To je razlog, da smo tako malo dosegli v narodnem oziru.

Morda bode kdo grajal naše poslance, zakaj so hodili z desnico, in podpirali vlado, ker jim je to tako malo koristilo? To bi ne bilo umestno, če tudi bi bili želeli včasih od njih malo več odločnosti. Oni so se zanašali na vlado, ki jim je prišla s tako lepim programom nasproti. Kdo bi bil pred štirimi leti mislil, da vlada tako razumeva narodno vprašanje, zato je bilo treba časa, da se je razjasnilo. In naravno je, da vsak to rad veruje, česar želi.

Drugo vprašanje je, kaj zdaj storiti? Ali izstopiti iz desnice?

Ko bi se desnica razdrla, utegnili bi levičarji dobiti državno krmilo v roke. To sicer še ni gotovo, a levičarji imajo to prednost, da delajo po gotovem programu, zlasti pa da so v jedri stvari nerazrušljivo jedini: v sovrastvu do Slovanov.

A druga potreba je nujna. Desnica mora postaviti si gotov program, v kateri naj se vzamó vse želje in težnje vseh njenih posamičnih frakcij, kolikor si neso skrajno nasprotne. Za tak program naj se potem bori. Opustiti pa mora ono slepo korakanje za vlado in slednjo siliti, da se ravna po desnici. To jedino je parlamentarno! Le po tem potu bi bilo možno tudi nam, kaj doseči.

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Časopisi vodijo javno mnenje, imeli bi je le voditi, a žalibog prepogostem časopisi tudi delajo javno mnenje. Vsak neuradni časopis zove se samozavestno nezavisno glasilo naroda, samostavno glasilo narodnega, javnega mnenja. A koliko je v tem ponarejenega, za občinstvo izdelanega v posebnih občinstvu neznanih zakritih kovačnicah! Ona poudarjana nezavisnost je prepogostoma le našoperjena laž, ki se uklanja državni oblasti, državnemu denarju. Državna oblast pa sili in tira duha časopisa, po njem zastopano javno mnenje na pota, ki jih samovoljnost dela. Zarad strankarskih, po gostem pa zarad osebnih — sebičnih ozirov tepta časopis v svojih predalih pravi blagor naroda ter slepi narodovega duha in ga zapeljuje v pogubne strani. Tako se je jeden naših listov zvezal z našo deželno vlado ter skuša mej narodom širiti vladnega

duba in ob jednom pobijati in spodrivati vsaktero samostavno delovanje naroda na političnem polji. Spravljivost mu je le lažljiva krinka. Mari mislite, da dela zastoj? Kali? Slavna vlada naj rajše ustanovi posebni novinarski urad, ter naj najme nekaj pisarjev, ki bodo po njenih mislih in željah pošiljali svoje izdelke vsem neopasnim in zavisnim slovenskim časopisom. V jeden tak postranski časopis že sedaj dva pošiljata — včasih celo s ponarejeno marko — svoje dopise, ki sedanjih načel naše vlade ne morejo dosti prehoviti. Lačen konj se utika v vsake jasli! glasi se neka ribniška prislovica. Tudi v drugi list, v slovenski časopis tam ob strmih bregovih deroče Soče so ti tiči hoteli zalegati svoja jajca, a „Soča“ s svojimi značajnimi in v resnici nezavisnimi voditelji zavrnila je vse ponudbe ter naravnost odbila dopise naših vladnih mož. Tako je pošteno, tako je spodobno listu, ki je v obče priznано glasilo Goriških Slovencev, glasilo ondotnega političnega društva. Kako malomaren, kako nepreviden je drug slovenski časopis, ki se tudi pri vsakej priliki in nepriliki širokousti, da je nezavisno glasilo nekega političnega društva, a vendar se vsak trenutek zlorabi — v

največjo škodo dotičnemu političnemu društvu, v največjo škodo našemu narodu.

Že na nekem mestu smo poudarjali imenitnost časopisja. Gotovo naši časopisi v stoterih razmerah blagodejno uplivajo na naš narod ter pospešujejo njega duševni in gmotni napredek. A poleg tega ne smemo pozabiti, da le prepogostem širi se po njih neki zloben duh, neka hudobna moč, ki bi rada narod prevzela ter ga rabila za temačne in sebične namene njunih začetnikov. Mi čitamo dan za dnem vsaj po jeden list, mnogo pa jih je, ki čita po več listov. Ta vsakdanja hrana, ki nam jo časopisi dajo, je gotovo velik imeniten del naše duševne hrane. Za premnogo čitajočih ljudij pa je ta hrana iz časopisov skoro jedina duševna hrana, ki jo sploh uživajo. Jasno je, da je za vsak narod največje imenitosti, kako duševno hrano dobiva po svojih časopisih. Plačani, zavisni, neprestano lačni časnikarji, kot jih nekaj tudi po slovenskih novinah mube lovi, ne morejo in nekoliko tudi ne smejo narodu dajati tečne naravne t. j. nepokvarjene duševne hrane. Taki časnikarji zamolčujejo imenitne stvari ali jih komaj mimogrede omenjajo; nasproti pa vodijo mišljenje čitajočega občinstva v zatuhle kote,

K statistiki dolnje Stajerske.

(Dalje.)

Okrajno glavarstvo na Ptuiju obsega tri sodnijske okraje: Ormož, Ptuj in Rogatec, v vseh treh 17.518 hiš in 81.328 prebivalcev, mej katerimi je 75.690 slovenski, 4287 nemški (?) govorečih, 9 pa pristašev inih narodnosti. Moških je 29.235, žensk pa 42.099. Število židov je v tem okraju razmeroma jako veliko, nič manj nego 63 oseb, zato pa je imel okraj Ptujski tudi že priliko, imenovan biti zaradi izgrediv proti židom.

Sodnijski okraj Ormož broji 3922 hiš, s 18.649 prebivalci. Od teh je 17.795 Slovencev, 508 pa nemški govorečih. Izmed prebivalcev z nemškim občevalnim jezikom je glavni kontingent (440) v Ormoži, po drugih občinah jih je malo, ali pa prav nič, velika večina občin je čisto slovenska, da ni niti jednega Nemca. Židov je 10, razmera mej možkim in ženskim spolom 8706: 9843. Ta okraj je v narodnem oziru prav dober, vodstvo narodnega gibanja je v večini in neumornih rokah znanih prvoborcev naših v Ormoži, za tega delj smo glede tega okraja precej sigurni.

Jednak nedostatek, kakor v okraju Šent Ljartskem opazuje se tudi v Ormoži. Občine so namreč jako neznatne. Največja občina je po svojem izvrstnem vinu znani Bebrovnik s 1038 prebivalci, potem od nekdanj narodni trg Središče s 1035 prebivalci. Nekatere druge občine so pa neznatne, broje po 255, do 300 in 400 prebivalcev, celo mesto Ormož nema več z vsemi svojimi tremi predmestji, nego 956 prebivalcev, in Koračič s 755 prebivalci je jedna najbolj obljubljenih občin.

Sodnijski okraj Ptujski je izmed najbolj obljubljenih daleč na okoli in priporočalo bi se, da se razdeli v dve sodniji: na levem in na desnem bregu Drave. Faktično je sodnijsko poslovanje že sedaj tako razdeljeno. Ves okraj šteje v 11.191 hišah 50.207 prebivalcev, 46.174 Slovencev, 3261 nemški govorečih, 24.484 možkih, 25.723 žensk, židov pa 47. Največje število Nemcev je nagromadeno na Ptuiju, to je 2729 glav, a čudno v Sveči je 267 nemški govorečih, a niti jednega Slovenca. Sveča je tedaj pravi nemški otok! Nasproti pa v Majšbergu ni niti jednega Nemca, na Ptujski gori pa jih je 12. Če pregledujemo dotična razkazila preverimo se, da so Ptujski „purgarji“, povsod, kjer so domačinom vzeli posestva, ob enem vzeli tu nekaterim narodnost. A kljub pritisku meščanov je vendar velika večina občin še sedaj čisto slovenska in bode odsej še vedno bolj. Narod bode spoznal, na katere strani so njegovi pravi prijatelji in upliv nemčurjev bode od dne do dne manjši. Postopanje nemških Ptujčanov slovenskemu kmetu nasproti, je ravno pokojnega M. Hermana toli razvnelo, da je vse svoje sile posvetil zatiranemu narodu slovenskemu.

Sodnijski okraj Rogatec je v primeri s Ptujem neznaten. V 2405 hišah biva 12.472 prebivalcev, 11.721 Slovencev, 518 Nemcev, 6045 možkih, 6427 žensk. Židov je 6. Glavna gromada Nemcev je v Rogatci samem (404), v Trličnem 44, na Slatini 13, v Kostivnici 45, druge občine so večinoma popolnem slovenske. Okraj bi bil jako ugoden, a do sedaj ni bilo pravega vodstva. Zadnji

razjarijo mu domišljenost in usilijo mu izmišljene ali neresnične stvari, tako da najbolj naravnega, najbližjega ne opazuje več z naravnimi zdravimi očmi. Občinstvo je nazadnje tako zmočeno, da misli, da samo in nezavisno presojuje usiljeno mu stvar, ter še zapazuje ne, kako se je dalo najetim srakoperjem zapeljati in voditi. Le nikdo naj ne misli, da se tako godi le neizobraženim čitateljem naših časopisov. Koliko pa je mej tako zvanimi izobraženci res razumnih, presodnih čitateljev raznih časopisov, ki se ne bodo vsakemu možicelju na limanice vsedli? Spominjam se iz zadnjega ali predzadnjega leta, ko je izhajal še „Laibacher Tagblatt“, ta lepodišeči cvet naše nemške inteligence, ter tudi redoma prinašal poročila in kratke presodbe nemških predstav v gledališči. Bil sem jedenkrat pri takej predstavi sredi nemške inteligence mlade in stare. Konci jedne predstave vprašam dva nemška gospoda, kako jima je dopadalo to in ono. Spravil sem ju bil v zadrego s svojim vprašanjem, vila sta se nekoliko ter nazadnje rekla, „pa videti hočemo, kaj bode jutri „Tagblatt“ poročal o predstavi in kako jo bode sodil.“ In vendar sta se ta dva gospoda vrtila mej cvet nemške inteligence! Potem mi pa naj čitatelj pove, česa se

shod na Slatini in bodoče delovanje kmetijskega društva bode tudi v tem okraju marsikaj obrnil na bolje.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. januarja.

V soboto je v hrvaškem saboru končana generalna debata o predlogi zakona o oskrbi žandarmerije in zbor je sklenil prehod v specialna debata. Starčevičevci so s kričanjem hoteli zabraniti glasovanje, ta zakon po njih mnenji omejuje oblast bana, ki je ponos hrvaške dežele. Krik je povečalo rokoploskanje na dijaške in ženske galeriji. Starčevičevci so klicali na to: „Živel naš krasni spol, živele naše dame.“ Predsednik je bil prisiljen zaključiti sejo, ker v takem hrupu ni bilo moč naznati rezultata glasovanja. — Večina hrvaškega sabora misli je za nekaj časa nekatere starčevičevce zaradi omenjenega škandala izključiti iz sabora, pa se je premislila, in ta predlog zavrgla v včerajšnji tajnej seji. Predloga o oskrbi žandarmerije baje ne pride več v tem zasedanju na vrsto.

Vsi listi se bavijo z rezultatom glasovanja o mešanih zakonih v ogerske gosposke zbornici. Ogerski opozicijski listi že zahtevajo odstop Tisze in razpust zbornice poslancev, liberalni se pa jeze na avstrijske kavalirje, ki so k takemu glasovanju pripomogli. Vladni listi pa pišejo, da ministerstvo ne misli odstopiti. — V Pešti začeli so izvajati razne doslednosti, ki slede iz vdeleževanje avstrijskih kavalirjev debat ogerske gosposke zbornice. Nek list vpraša, kaj bi bilo, ko bi šlo za kako gosposkarsko vprašanje mej Ogersko in Avstrijo, in bi ti gospodje v prepisnem gosposkarskem vprašanju glasovali najprej v avstrijske gosposke zbornici ali v zbornici poslancev, potem v ogerske zbornici, in tudi tam na korist Avstrije. Iz tega se vidi, da to glasovanje res vtegne imeti osodopolne posledice ter rušiti dobre razmere mej obema državama polovicama, gotovo ne v prid avstrijske monarhije. — Ogerske zbornici poslancev došlo je včeraj poročilo iz gosposke zbornice o mešanih zakonih. Meritorična obravnava o tem bode še le konci budgetne debate. Vlada bi neki najrajši videla, da se vsa stvar pozabi. Potem se je začela generalna debata o budgetu. Zbornica je bila kaj slabo obiskana, in poslanci se neso dosti zanimali za debato, govornikov se je tako malo oglasilo, da je že ob 1/1 uri generalna debata bila končana, in budget se vzprejel za podlago specialnej debati.

Vnanje države.

Srbski uradni list objavil je obširno poročilo o poslednjem ustanku in naredbah, ki so se uporabljale, da se je zatri in zopet napravil red in mir.

Bolgarska ministra za pravosodje in finance Stojilov in Načević sta podala svoji ostavki. Misli se, da dr. Ponemov prevzame pravosodno in Sarafov finančno ministerstvo.

Ministerstvu vnanjih zadev je oficijalno naznanjen prihod ruskega ministra vnanjih zadev Giersa na Dunaj. Temu obisku se pripisuje, da bode utrdil mir in dobro odnose mej Rusijo in Avstrijo. — V „Daily News“ se poroča, da je ruska policija prijela pet morilcev Sudejkina, in sicer tako-le: V neke gostilni je gostilničar pripovedoval svojim gostom, kar je vedel v tem napadu. Nato se oglašil nek fjakar: „Jaz sem videl dva morilca, stal sem ne daleč od one hiše s svojim vozom, kar pritečeta dva človeka po cesti k meni in zahtevata, da bi jo odpeljal, in najela sta potem Teodorjev voz, ki je stal blizu.“ Policija je poiskala tega Teodorja in po njega izpovedbi prišli so nihilistom na sled. Ne ve

imam nadejati o tako zvanih naobražencih. Bazen malo razumnih presodnih čitateljev bode tudi ti izobraženci tulili v isti rog, iz katerega se po časopisih neprestano razlega lažnjivi glas.

Slabi časopis, popačeni duh časopisa pokvari polagoma celej vrsti naroda pravno in politično prepričanje ter okuži mu vso razsodnost o razmerah in ljudeh. Že rečeno je bilo, kako priprosta, kako lehkoverna je večina čitateljev raznih listov; ker ti listi od dne do dne, od tedna do tedna neprestano isto napako in zvižajo drzno trdijo, nazadnje res pridobé vse nerazsodne čitatelje zase; ti nazadnje res mislijo, da je čista gola resnica vse, kar na skrivnem kupljen časnikar prijavlja. Ne da bi listi poročali mirno in nasebno o raznih novih dogodkih in razmerah, ampak pačijo jih po višjih ukazih ali pa po straukarskih namenih; ne da bi dogodke in razmere pojasnovali, čitajočemu občinstvu gladili pot do prave razsodnosti in do prave trdnje volje, temveč motijo je rajši ter zapeljujejo v pogubna pota grde neznačajnosti. Tako se pri nas časopisje po gostem zlorabi pri političnih bojih nasprotujočih si strank; a še huje, prav hudičevo pa kedar se časopisje zlorabi pri osebnih in posebnih razporih. Večkrat sem zadnja leta opazoval, kako je

se še, se li obistini ta vest? — Veliki knez Mihael Nikolajevič je imenovan predsednikom državnega sveta z 1884. leto. Dopisnik „Frankf. Z.“ imel je daljši pogovor z Giersom. O egiptovskih zadevah mu je neki rekel, da nikdo ne ve, kaj se bode zgodilo, celo angleška vlada ne, ki je odgovorna za to. A Chartum ni mogoče pustiti, kajti to bil bi strašen dogodek. O splošnej političnej situaciji se je izrazil, da je moža, kateri vodi vse, našel jako vnetega za mir. Od strani Francozke se tudi ni bati nevarnosti, ostane samo orjentalno vprašanje, ki se zdaj tu, zdaj tam pokaže, katerega diplomati ne moremo nikakor rešiti. Njegovo potovanje na Dunaj pa nema, kakor je rekel ta diplomat nikakega političnega pomena, hoče samo obiskati svojega dobrega prijatelja Kalnokyja, s katerim sta prijatelja, odkar je bival slednji v Petrogradu. Vse, kar so časopisi o tem potovanju pisali, je sama izmišljaja. Nazadnje je zagotovil, dopisniku, da se zdaj na političnem nebu nič ne godi, in njegovo potovanje ni imelo drugega namena, kakor da je hotel videti svojo rodovino v Montreuxu in opočiti se od dela.

Francoški ministerski predsednik baje misli predložiti predlogo o reformi ustave, najprej senatu, potem še le kamori, in to se odobruje v poslaniških krogih. Kamora bode saj vedela, koliko misli prijenjati senat. Če tudi vlada še ni izdelala svojega načrta, mislijo vendar levičarji predložiti zbornici v prihodnjih sejah nek drug načrt, za katerega bodo zahtevali nujnost; na ta način hočejo prisiliti vlado, da pove glavne določbe svojega načrta. Misli se, da hoče vlada odpraviti pred vsem naredbo dosmrtnih senatorjev in uvesti volitev po listinah. — Nek telegram R. B. poroča, da vladi v provinci Kwang-Tung delajo resne priprave za vojsko. Mej Kantonom in Tonkiško mejo napravil se je nov brzjav. Nek podkraljev oglas pozivlja prebivalstvo, da naj se pripravi za vojsko. Drug telegram pa poroča, da so v dan 1. in 2. januarja napali pomorski roparji Mainding, pa so bili odbiti. Bantang pri Ha-Noi-ji bil je v dan 4. t. m. tudi napaden; pa ko je v sovražnih vrstah nastal nered, in bile so nazaj zapodene. Sliši se, da kitajske čete iz provincije Quangesi gredo za podkrepljenje Bac-Ninba.

Grof Herbert Bismarck, sin nemškega kanclerja, pride za poslanika v Petrograd, kar je znamenje dobrih razmer mej Rusijo in Nemčijo.

Rousseau bej postavljen je v pokoj in polkovnik Moncrieff imenovan je prvim in Francoz Barrois drugim tajnikom v egiptovskem ministerstvu javnih del. Za novo mesto v finančnem ministerstvu odločen je tudi nek Francoz. Po poročilih iz Suakima posrečilo se je pomiriti se z več načelniki sovražnih rodov na Suakim-Berberske cesti, in tako odpreti to cesto prometu, ter olajšati izpraznenje. Vlada je sklenila, da pojde vojni minister v Chartum, da nadzoruje izpraznenje mesta. Nek telegram v „Times“ poroča, da so ustajniki oropali Helnan pri Chartumu in ga zažgali.

Dopisi.

Iz Trsta 17. januarja. [Izv. dop.] Občni zbor „Tržaškega Sokola“ bil je dne, 13. t. m. v telovadnici Via Coroneo št. 23. Zastopal je vlado g. komisar Vidic, udeležilo se je zhora 52 članov, kar kaže da se za društvo jako zanimajo. G. starosta Gjuro Vučkovič, nazdravi navzočne člane v daljšem lepem govoru konstatuje, da je v prošlem letu društvo v vseh stvareh dobro napredovalo, katero delovanje se bode razvidelo iz tajnikovega in blagajnikovega poročila. Iz tajnikovega poročila čuli smo jako laskave besede o „Ljubljanskem Sokolu“ ob priliki 600 letnice, ko se je deputacija „Trža-

plačani ali najeti časopis očitno resnico zakrival ter na nje mesto neprestano postavljaj neresnico, laž, sleparijo. Večkrat je najetega lačenbergerja prevzela toli slepa strast, da je kot besen mahal okoli sebe. „Durch heftigkeit, rekel je že Göthe (Tasso), er setzt der irrende, was ihm an wahrheit und an kräften fehlt.“ Tako nevestni, hudičevi so nekateri časnikarji, da so zaradi strankarstva zagovarjali očitno, formalno oznanjeno sleparijo! Tako zlobni so bili drugikrat, da so v svoj časopis kot poslano sprejemali polemiko, ki je po njih prepričanju imela občinstvo slepiti in umazanost prati ali vsaj zakrivati.

Vse drugače so minolo leto v enakem slučaji delali Kitajci. Kratka, kaj poučna povest je ta-le: V Na-ža-si blizu imenitnega tržišča Šang-haia živel je mandarin z devetimi kitami. Jedenkrat je bil za visok denar v zakup dobil mišnino, mačknino, pesnino in čajnino. (Čitatelj naj si zapomni, da Kitajci pijó čaj, kot mi Slovenci vino, ter od njega plačujejo čajnino, kot pri nas vinarino; jednako od kraja jedo miši, mačke, pse in druge živali ter morajo od njih dačo plačevati, kot plačujejo naši mesarji dačo od telet, volov in krav, od ovac in koz in prašičev), a kupčija se mu

škega Sokola" te slavnosti udeležila lepega Sokolskega banketa, prirejenega v Čitalnici Ljubljanski na čast Sokolskim društvom: to je Mozirskemu Zagrebškemu in Tržaškemu, kjer smo se mej seboj spoznali in sklenili vzajemno delovati za slovensko proslavo. Dalje je bilo v poročilu navedenih pet ustanovnikov; ti so gg. M. Krešič, Lj. Hagenoner, Fr. Kalister, Ivan Kastelic in vitez Nikola Nikolič, kojim blagodarnim gospodom zakliče zbor trikratni živio.

Potem poroča blagajnik v denarnem stanju. Razvidno in kaj natančno je bilo vse sestavljeno. Dohodkov vsega skupaj 648 gld. 61 kr., troškov pa 440 gld. 74 kr., tedaj ostalo je v gotovini 207 gld. 87 kr., ki so se naložili v tukajšnjo hranilnico. Inventar znaša po 10%, odbitka 457 gld. 10 kr. Stan premoženja 664 gld. 97 kr. Proračun za 1884 leto. Dohodkov 857 gld. 87 kr. Troškov 450 gld.

Veselični odsek je poklonil društvu 50 gld. za veselični fond, in posebej še 14 gld. poslal po V. Legatu na Gomizeljnov dolg. Nazadnje se je izrekla zahvala neutrudljivemu odboru za dobro gospodarstvo in strogi red. —

Volitev je bila živahna, ker je neka osoba iz maščevanja hotela stvar iz pravega tira spraviti, pa se jej ni posrečilo. Bili so izvoljeni: g. Vukovič starosta per acclamationem; potem v odbor gg.: dr. Andre Lonyhino, Fran Čokelj, Anton Kalister, Anton Bone, Fran Inamo, Martin Kerže, Josip Lampe (sin Dolinskega župana in Josip Dražil (Ljubljancan), za pregledovalce računov, gg.: Anton Žiberna, Jakob Mankoč in Hinko Viličič. S tem je bil zbor zaključen ter mladi Sokolaši so šli na ples k delavskemu društvu pri Monte Verde, ki pa ni bil jako dobro obiskan. —

Iz Materijske občine 8. januarja. [Izv. dop.] Vsled dopisa v št. 103 lanjske „Edinosti“ mislil bi kdo, da smo same živali velike menažerije a dopisnik in od njega hvalisani župan pa jedina dva sposobna varuha naša.

Z dopisniki take vrste je ravno tako nemogoče, se spuščati v stvarni razgovor kakor s človekom, ki te za zidom čaka. Take vrste dopisniki res uničujejo vrednost lista, kateri jih „porabi“, ker dostojnost trpi škodo in priprosto ljudstvo, katero blaznost seže po „tako mastni in poprani“ hrani se ž njo moralno ožrtni ker meni da: tako in ne drugače treba izraziti svoje misli. Mar je bilo treba vse drugače misleče v blato pogaziti, da se pokaže sedanj župan v svojem svitu? Da! bilo je treba vse luči pogasiti, da se vidi svit borne „lešterbe“; potem pa čast in hvalo g. Kastelec, a nam ubogim živalcam pa — pod nos z dokladami, izžemane stotake bi bil lahko porabil, ako bi bil hotel.

Mi pa želimo, da bi občinska blagajnica bila prazna, a naši žepi polni, potem bi radi skladali kolikor potrebno za občinsko upravo in zato se nam nič ne dopada njegovo bahanje z našimi žulji; tudi nam nič ne zaleže njegova bogatija, tem manje pa naši bornih 18 stotakov, kateri so namočeni v solzah in krvi davkoplačevalcev. Pa prihodnje leto jih pojemo, ka-li? saj so zopet v proračunu mej prejetki kot blagajnični preostanek, zraven pa vse doklade na davke, kakor prej in slej. Mar je g. Kastelec znižal neznosljive doklade v treh letih? še povišal

ni ponesla in izgubil je veliko denarjev. V tej zadregi je beračil pri merodajnih mandarinah s trinajsterimi kitami v glavnih mestih dotičnih pokrajin, da bi mu izgubljene vsote povrnil iz državne blagajnice ali mu jih pa odpustili. Ker jim je nabesba obečal, usmilili so se nesrečnega ter celo v Pekingu, v kitajskem središču, pri vsemogočnem mandarinu z devetnajsterimi kitami izprosili mu milosti. Ker tudi Kitajcem velja pregovor roka roko umije, izpozabil ni hvaležni mandarin z deveterimi kitami svojih dobrotnikov. Uklanjal se jim je, v njih političnih zadregah pri vsakej priliki priskakal jim na pomoč ter celo svoje sodeželane porival v škodo in sramoto, da je le svojim dobrotnikom ugajal. Ko so njegovo omahljivost in neznačajnost jeli v glavnem mestu Ca-go-ri odkrivati najel si je v Šang-haiu časopis, neznačajan kot je sam, ter se je skušal v njem braniti in oprati z vso mogočo zvijačo. A Kitajci v Ca-go-ri, dosta bolj prebrisani od naših Slovencev, so zavrnili vse njegove izgovore in zvijače, rekoč: Ti si bil kupčijski podjetnik, lahko si imel velik dobiček ali pa veliko izgubo kot pri vsakej kupčiji. Ko je zbor v Pekingu znižal tarifo (dato), naznanili

jih je ter izterjuje celo samovlastno davek od živinskih potnih listov.

Ko se je naša občina zadolžila za 1400 gld. smo imeli 15% doklade na davke in 25% na užitnino, a še za te se smo leto ni smelo natezati kmeta, ker je bilo ono leto veliko bede in gladu; dan današnji pa plačujemo 20% na davke, 40% na užitnino in vrhu tega še vse stare in druge nove davke (na žganje pivo itd.) Pa mar se je iz teh poviškov poplačal dolg od 1400 gld.? Ne! za plačilo onega dolga je deželni odbor nam naložil posebno doklado na davke! Kje je tedaj toliko hvalisamo sedanje dobro gospodarstvo? je li kdo pregledal sedanje občinske račune kakor prejšnja leta? je li sedanji občinski zbor storil svojo dolžnost? — Ne! Župan je zboru pretital izdatke in prejetke, a zbor v isti sedmici vse odobril brez pregledovanja, pa kako bi bil tudi pregledal, ko je imel pesek v očeh.

Mi pa nečemo in nečemo dalje prenašati takega gospodarstva, ne dmo se podkupiti niti z županovim bogastvom, niti z našimi krvavimi stotaki; otresti se hočemo sumnje, da je on narpoštenjši človek naše občine. Mi neradi zahajamo v njegovo hišo, ker smo siti klečeplazenja kakor pred malikom; otresti se ga hočemo ravno ker nas ima, po besedah dopisnikovih v „Edinosti“, za svoje pokorne in nepokorne živali; otresti se ga hočemo kakor zavedni možje, ter ne slepimo ljudi ampak trebimo pesek iz onih oči, v katere ga je natrosil. (Temu dopisu dali smo prostora, ker je podpisanih 11 veljavnih mož. Uredn.)

Domače stvari.

— (Umrli) je v nedeljo zvečer v Trstu gosp. dr. Muha poznat narodnjak. Pri obisku nekega bolnika prevrnil se je voz in pokojnik se je tako pobil, da je za ranami umrl. Lahka mu zemlja!

— (Himen.) G. Josip Lavrenčič, znani narodni trgovec in posestnik v Postojini poročil se je včeraj z gospico Obrezovo, hčerjo našega državnega poslanca g. A. Obreze.

— (Za prvo porotno zasedanje) imenovani so v Ljubljani: deželne sodnije predsednik A. Gertscher prvomestnik, nadsodnije svetnik J. Kaprec in deželne sodnije svetnika, pl. Zhuber in Lj. Ravnikar namestniki. V Rudolfovem: okrožne sodnije predsednik V. Jevnikar prvomestnik, deželne sodnije svetnik dr. Andrej Vojska namestnik.

— (Nezgoda.) Kozlerjev hlapec zapeljal je danes težak, z ječmenom naložen voz na Trnovski nasip, od koder bi se ječmen ukrcal v čoln ter po vodi odpeljal na Vrhniko. Na strmeh in ledenem obrežju pa je voz zdrznil in s svojo težo potegnil tudi oba konja v Ljubljano, katera je pa sedaj k sreči precej plitva, tako da je bilo možno, odrezati jermena in rešiti konja. Voz z ječmenom bil je še ob 11. uri v Ljubljani.

— (Nesreča ali nemarnost?) Piše se nam v 14. dan t. m.: „Nocoj po noči našel je tovrni vlak, ki hodi za mešanim vlakom proti Trstu, na malej postaji Planinske kaceh 20 let imajočega človeka, ležečega prav tik železniškega tira in vsega zmrzlega. Na glavi je bil hudo ranjen, vender so zapazili v njem še nekoliko življenja ter odpeljali ga potem v Postojino, kamor ga je namreč vodila

so ti to premembo ter opomnili, da sedaj lahko odstopiš od pogodbe prej z njimi sklenene. A ti tega nesi storil, ampak odobril si prejšnjo pogodbo tudi pri nižji dači. Čista, suhoparna kupčija. Tej kupčiji nasproti, tebi kot podjetniku nasproti se nikdo, (tudi država ne) ni zavezal, da bi te odškodoval, ko bi ti imel kaj izgube. Da nisi imel nobene tudi najmanjše pravice, od države zahtevati kake odškodnine, kake olajšave, rekel ti je pač advokat v Pekingu (čudni ljudje, ti Kitajci s kitami! odvetnike pa imajo bolj prebrisane od naših slovenskih), ko ni hotel tožbe zoper državo začeti; potolažil te je kot tolažimo pri nas nemirne otroke, da taka tožba bi predolgo trpela! Ka-li? In to si celo sam pri svojej kratkej pameti v najetem listu Šang-haiskem priznal! Zato ti po vsej pravici in resnici očitamo, da si okolo viših mandarinov prosil miloščine ter je tudi našel; zato se jim sedaj sladkaš in klanjaš in želvinine čestitke naklanjaš — sovražnikom našega naroda. O ljuba nezavisnost, kje si doma? Pri mandarinu z devetimi kitami v Na-ža-si gotovo ne. Amici, de vobis fabula narratur. (Dalje prih.)

pot, soditi po vožnej karti, ki jo je nesrečnej pri sebi imel. Ne ve se, kako da je prišlo, da ga je mešani vlak pustil za sabo na tleh, tudi še ni znano, ali so ga ohranili pri življenju.“

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi dne 16. t. m. I. redni občni zbor s sporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. I. S. Turgenjev, čita g. K. Štrekelj, drd. phil. 4. Volitev jednega revizorja. 5. Slučajnosti. Lokal: Gusterschutz' Restavration, I. Auerspergstr. 6. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ptuj 15. januarja. Premerstein kot komisar pri prvotnih volitvah agitira javno proti Raiču ter pravi ljudem: Le popa ne.

Dunaj 15. januarja. Cesar odpotuje danes zvečer v Monakovo obiskat princa Leopolda in princesinjo Gizelo.

Poslano.

V tolažbo goriškim semenišnikom.

Čitali smo, da je pri Vas „Slovenski Narod“ prepovedan ter, da se tudi „Zvon“ in „Kres“ ne smeta pri belem dnevu prikazati. No, kdor ima veliko moč in oblast, ne praša dobi po razlogih; njemu „stat pro ratione voluntas.“ Kitajski zidovi pa dandanašnji baje še tam v zemljah „nebeškega cesarja“ ne izpolnjujejo nič kaj vestno svoje naloge. Čudno je res to 19. stoletje! — V „olimovih“ časih — pa vender že v drugi polovici tega veka — bil je „Narod“ tudi v semenišču „ibiubiskem“ na indeksu (jaz bi raji še dandanes to čast „Slovenca“ privoščil;) no, pa kakor je fama po Sloveniji govorila: prebiral se je „Narod“ baš zaradi tistega indeksa še bolj pridno potem nego poprej! — Homy soit, qui mal pense! Jaz konstatujem samo fakta.

Još jednu: Laški, nemški, španski ali francoski in slovenski duhovnik — ni vse jedno! Oni se boré samo za Kristovo véro: slovenski duhovnik mora braniti tudi svojo narodnost! — Na boj ta se mu je pripravljati; brigati se mu je za literaturo svojega naroda; v političnih rečeh pa je gotovo boljše, ako se poučuje iz strokovnjaških, neodvisnih, objektivnih listov, kakor pa iz takih, ki napadajo farizejski domače može, kot duhovnike in pisatelje zaslužne! —

Sicer pa potrpite; saj bivanje v semenišču traja k večjemu 4 leta; potem se zrušijo kitajski zidovi. Slovenski dušni pastir na kmetih.

Poslano.

Gospod urednik!

Cenjenega Vašega lista 298. številka z vianškega leta je objavila dopis iz Postojine, ki je obrnen proti tukajšnjega uradnega lista notici, v kateri je bilo poročano, da je neka družba ponudila se, za več let v najem vzeti režijo postojinske jame. Ta dopis je zanimljiv v mnogem obziru; tako na pr. svet iz njega izve, da oskrbnitvo jame obstoji iz občinskega gospodarskega odbora in — poleg nekaterih drugih gospodov politične oblasti — iz čislanskega gospoda c. kr. okr. glavarja postojinskega — že od leta 1829! Toda to le mimogredé, ker namen teh vrstic je, samo stvarno popraviti dopis, čegar avtor je sila slabo informiran ali pa celo — zlobno inspiriran. Najprej je treba konstatovati, da dopisnik tiste „Laibacheričine“ notice, proti kateri se je „obrnil odločno“, ali ni bral, ali pa je ni razumel. On namreč pravi, ka „Laibacheričina“ notica trdi, da je predsednik oskrbnitva, t. j. gospod okrajni glavar s ponudbo omenjene družbe „popolnem zadovoljen“. To ni nikjer rečeno v onej notici, nego izraženo je le upanje, da bode g. okrajni glavar, ki ima že toliko zaslug za jamo, podpiral podjetje, katero hoče slovečej jami in postojinskemu trgu biti le na korist. Pa če kdo trdi, da je gospod okrajni glavar „za to podjetje vnet“, res gospoda glavarja ne pozna, nego je o njem blizu tako puerilen, kakor dopisnik o „društvu“, katero je naredilo ponudbo, da režijo jame vzame v najem. Dopisnik je zelo „odločen“ mož in zato brez pomisleka na dobro srečo oznanja čisto ozbiljno, da sta v „društvu“ za najem postojinske jame“ tudi dva švicarja, ustanovitelja velicega hotela v Postojini, katerima — po dopisnikovih besedah — „jako trda gré“, akopram je njiju hotel-pension po „svojej draginji znamenit“. Kako lastnikoma Postojinskega grand-hotela „gré“, to je izključivo njijina briga; isto tako ni povoda preiskavi, je-li v Postojini „po svojej draginji znamenit“ — samo švicarski hotel: a to bodi dopisniku povedano, da pri „društvu“, katero mu toliko preglavico dela, ni udeležen nobeden tujec, naime nobeden lastnikov grand-hotela Postojinskega; vsi člani tega „društva“ so domačini in sicer po večini Ljubljancanji. Kadar boče dopisnik slišal njih imena, utegne sprevيدي, da je bilo predrzno govoriti o „frazah in humbugu“, s katerim se hoče na merodajne ljudi uplivati“ ker je „Laib. Ztg.“ dejala, da je posrednikom „zadosti kapitala in pripomočkov na razpolaganje za njihovo svrho. Tisti

„merodajni ljudje“ bodo dopisniku izvestno hvaležni za ljubav, da jih je skrbno opozoril na opasnost, ki preti njihovej najvisti! Notico v „Laibacherici“ hoče dopisnik po sili v neko zvezo spraviti z gosp. Progljerjem, ki mu je, kakor se kaže, posebno hud trn v peti. Tukaj je preživa fantazija dopisnika le zopet na led speljala; sicer pa bi bili, kar se tiče g. Progljerja, člani podjetniške družbe — ako pridejo v položeno, da bodo potrebovali strokovnjake sveta — le veseli in hvaležni, če bi jim g. Progljer s svojim obilnim izkustvom v prometnih zadevah in s svojimi izrednimi zvezami hotel biti na roko. Zaradi tega se dopisniku, oziroma vrim Postojščanom ni bati „švicarskih naselbin“: najemniki jamske reže bi že v svojem interesu ne nastavliali v službe tujcev, ki so vsakako dražji, kakor domači ljudje, tedaj le-ti niti po najemnikih ne bodo izgubili zaslužka. Kako si dopisnik misli „izmoljenje jame in trga Postojnskega“, ni lahko uganiti; toliko je gotovo, da se nikomur ne bode posrečilo, jamo molziti; a niti mleko Postojnskega trga ne mika članov podjetniške družbe, premda dopisnik ponosno naglašja, da se Postojnska „tržna občina, kar se tiče materialnega stanja, zamore, če ne prva, vsaj jedna prvih imenovati“ — na čemer jej je itak čestitati, če je — res. Na konci dopisa je po vrhu še govor o nekakem „monopolu“ in o izgubi, ki jo bo po preteku najema občina gotovo imela. Ker pisnik ne pové, za kakšen in čigav „monopol“ baje gré, niti ne odkrije tajne, zakaj bode občina po preteku najema imela izgubo, mu — za zdaj vsaj — ni moči odgovarjati. Morda o tem „še par besed izpregovoriti“. Slobodno mu; toda kadar zopet prime za pero, naj ne dá voditi se — razburjenej domišljiji in slepej strasti, nego piše naj bolj premišljeno, držeč se le resnice pa tega, kar — ve in zna. (38)

Umrlji so v Ljubljani:

10. januarja: Albina Zajc, črevljarjeva hči, 13 mes., Turjaški trg št. 2, za vnetjem pluć.
11. januarja: Bernard Jarm, tesar, zdaj kaznenec, 46 let, Ulice na grad št. 12, za jetiko. — Makso Miculinič, gostilničarjev sin, 16 let, Sv. Jakoba trg št. 2, za vnetjem možganske mrenice. — Ana Peče, davkarskega kontrolorja hči, 6 let, Rimska cesta št. 17, za davico. — Blaž Jevnikar, bivši branjevec, 70 let, Krakovski nasip št. 10, za pljučnim emphysemom. — Helena Peček, krojačeva žena, 22 let, Vožarski pot št. 3, za jetiko.
12. januarja: Vincenc Jevnikar, zidar, 41 let, Stari trg št. 19, za kroničnim alkoholizmom.
13. januarja: Emilija Baumgartner, kupčevalčeva žena, 34 let, Mestni trg št. 8, za jetiko. — Josip Derbič, umirovljeni c. kr. okrajni glavar, 74 let, Kongresni trg št. 14, za oslabljenjem. — Felicitas Kokalj, učiteljeva hči, 5 let, Breg št. 16, za davico.
14. januarja: Janez Petrič, bivši trgovec, 32 let, Kijčevničarske ulice št. 4, za jetiko. — Marija Pavlošik, dinarica, 75 let, Kravja dolina št. 11, za oslabljenjem močij. — Franciška Očko, konduktarjeva hči, 4 mes., Dunajska cesta št. 15, za akutnim katarom v črevesu.
V deželnej bolnici:
9. januarja: Janez Knez, dninar, 32 let, za plućnico. — Fran Majdič, gostac, 58 let, po naključni poškodbi.
10. januarja: Janez Završnik, rudokop, 26 let, za jetiko.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
14. jan.	7. zjutraj	743.06 mm.	-10.8°C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	741.82 mm.	-2.4°C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	742.88 mm.	-7.4°C	sl. szh.	jas.	snega.

Srednja temperatura — 6.9°, za 4.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 15. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 50	kr.
Srebrna renta	80	05
Zlata renta	100	10
5% marčna renta	94	15
Akcije narodne banke	846	50
Kreditne akcije	302	50
London	121	15
Srebro	—	—
Napol.	9	60 1/2
C. kr. cekini	5	71
Nemške marke	59	35
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	168
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	35
Ogrska zlata renta 6%	121	15
„ „ „ 4%	88	85
„ „ „ 5%	86	50
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	104	75

Zahvala.

Vzajemno zavarovalna banka „Concordija“, koje glavni zastopnik je g. Ignacij Valentinič v Ljubljani, je prostovoljnemu ognjegasnemu društvu v Dolenji Vasi darovala 40 gld. Za lepi dar se podpisani v imenu društva slavni zavarovalnici „Concordiji“ najtopleje zahvaljuje. Lepa hvala tudi gospodu Ignaciju Valentiniču, kateri je predlog stavil, da se je društvu podarilo 40 gld.

V Dolenji Vasi, v 10. dan januarja 1884.

Ognjeslav Merher,

načelnik društva.

(37)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Slika pesnika S. Gregorčiča

dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“. — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Zadnja predstava!

Jutri v sredo 16. januarja 1884

bosta priredila

v čitalničnem steklenem salonn

čudovito Séance

ali

jeden večer v deželi sanj

slavni specialartistični profesor JOHN WUN-NINK iz Amsterdamu in ZUPAN, The great Illusionist. Eldorado Anvers.

Dozdej še ne doseženo.

Začetek ob 8. uri. — Ustopnina 20 kr.

Henri Blanchard,

advance Agent.

(40)

Ojstroška skladišnica (Bruderlade)

išče neoženjenega

(24—2)

računovodjo,

kateri mora biti izučen v trgovini, da more voditi s skladišnico združeno konsumsko prodajalnico, zahteva se znanje enojnega knjigovodstva, nemškega in slovenskega jezika. Pred vsem naj bode dober prodajalec.

Službo nastopi dne 1. aprila t. l., mesečna plača znaša 60 gld., poleg prostega stanovanja, kurjave in svečave. Zahteva se vsakega 300 gld. jamščine.

Prošnje naj se pošiljajo do 15. februarja t. l. predsedniku Ojstroške skladišnice v Hrastniku.

Štev. 16.

(33)

O. š. sv.

Razpis učiteljskih služb.

V političnem okraju Voloskem izpraznjene so te-le učiteljske mesta in sicer:

1. Mesto učitelja III. reda na jednorazredni narodni šoli v Brezovici s slovenskim učnim jezikom;
2. mesto učiteljice III. reda na dvorazredni narodni šoli v Rukavcu;
3. mesto podučitelja na štirirazredni narodni šoli v Kastvu; in
4. mesto podučiteljice na dvorazredni narodni šoli pri Sv. Mateji; zadnja tri s hrvatskim učnim jezikom.

Prositelji naj ulež svoje dokumentirane prošnje, event. po svojih predstojnih oblastvih pri podpisnem okrajnem šolskem svetu v štirih tednih.

Od c. kr. okrajnega šolskega sveta

v Voloski, dné 10. januarja 1884.

Št. 18.690.

(11—3)

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1884. se je v 1. dan januarja t. l. pričelo. in sicer je davek plačati od vsacega psa v okrožji Ljubljanskega mesta. izimši samo tiste pse, ki so za varstvo samotnih posestev neobhodno potrebni. Lastniki psov naj si najdalje do 10. februarja t. l. pri mestni blagajni proti plačilu takse 4 gld. preskrbé letošnje marke.

Z ozirom na §. 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka se vsi lastniki psov opominajo, naj o pravem času uplačajo takso, ker od 10. dne prihodnjega meseca naprej bode konjač lovil pse, kateri se bodo na ulicah nahajali brez letos veljavne marke.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 1. dan januarja 1884.

Župan: Grasselli.

Razglas.

Davkoplačevalci se opozorujejo, da so obroki za uplačevanje cesarskih davkov za l. 1884. sledeči:

1. Za zemljiški (gruntni) davek: vsak mesec do zadnjega dne meseca;
2. za hišni davek: vsako četrtletje, in sicer: 1. februarja, 1. maja, 1. julija in 1. oktobra;
3. za pridobinski davek (za patente): 1. januarja in 1. julija;
4. za dohodninski davek: koncem vsacega četrtletja, in sicer do zadnjega dne marca, junija, septembra in decembra.

Ako se ne uplačajo davki najdalje v 14 dneh po preteku teh obrokov, se računajo od dotičnih zneskov obresti, 4 tedne pozneje se pa izterjajo davki z eksekutivnim opominom, oziroma po eksekutivni rubežni.

To se naznanja, da vé vsak ob pravem času uplačati svoj davek ter se izogibati eksekutivnemu izterjanju.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 2. dan januarja 1884.

Župan: Grasselli.

(21—2)

Gospodičinam!

Oženil bi se rad takoj mlad posestnik v lepem kraju na Kranjskem, 24 let star, prijetne postave in z lepim nezadolženim posestvom, z deklico, staro 18 do 22 let. — Zahteva se: Nekoliko izobraženosti, veselje do gospodinjstva v gostilni, prijetno znanost in naj ima deklica dote jedno tretjino toliko, kolikor imam jaz premoženja, tedaj od 6000 do 10.000 gld. v gotovini, katera svota se bo na prvo mesto zavarovala. Pisma, ako je mogoče s fotografijo, naj se pošiljajo z naslovom: M. L. L. v Postojni. Poste restante. — (Tajnost obeta se s častno besedo.) (39—1)

3000

2 (788—f)

ostankov prepróg

(po 10—12 metrov) pošilja po poštnem povzetju — ostanek po 3 gld. 80 kr.

L. Storch, tovarnik v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zameniti.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

je izšel in se dobiva Turgenjeva roman: NOV. Preložil M. Málóvch. Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešern ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstivo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novela, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.
II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.
V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.
VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revère, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.
Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštine, za posamezne zvezke 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izyrtno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdčo sapo, napihnjenje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slex, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali piščo, črve, zoper bolezn na vrtnici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofjeji Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen. — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravišeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimaajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzéjo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—122)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.